

Rapport

Coronavaccinaties

Een representatief onderzoek onder de Nederlandse bevolking (18+) naar de bereidheid te laten vaccineren tegen het coronavirus en het draagvlak voor het vaccinatiebeleid

14 juli 2021

In opdracht van de NOS.

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/177

Datum

juli 2021

Opdrachtgever

NOS

Auteurs

Milan Driessen
Peter Kanne

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research en NOS) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Belangrijkste uitkomsten	4
2	Al gevaccineerd	7
2.1	Ruim driekwart al gevaccineerd	7
3	Vaccinatiebereidheid	8
3.1	Prognose ongewijzigd: vaccinatiegraad van circa 85 procent	8
3.2	Vaccinatiebereidheid laagst onder 25-tot 49-jarigen	9
3.3	Vaccinatiebereidheid laagst voor middelbaar opgeleiden	9
3.4	Lagere bereidheid bij Nederlanders met niet-westerse achtergrond	10
3.5	Wie zijn de huidige 'vaccinweigeraars'?	11
3.6	Redenen om niet te vaccineren	12
3.7	Waarom niet laten vaccineren?	14
3.8	Meeste twijfelaars wachten liever nog even af	17
4	Waardering vaccinatiebeleid	18
4.1	Waardering voor uitvoering vaccinatiebeleid groeit door	18
5	Verantwoording	19

1 Belangrijkste uitkomsten

Ruim driekwart volwassenen nu gevaccineerd; vaccinatiebereidheid stabiel

In totaal heeft op dit moment¹ 78 procent van de Nederlanders nu een vaccin gekregen. Vijf procent heeft een afspraak staan. Ongeveer een op zeven Nederlanders (15%) is nog niet gevaccineerd én heeft (nog) geen afspraak gemaakt. Ook onder de jongere leeftijdsgroepen is inmiddels meer dan zeven op de tien (gedeeltelijk) gevaccineerd.

Prognose stabiel: 80 à 90 procent straks gevaccineerd

In juni verwachtten we dat tussen de 80 en 90 procent van de Nederlanders zich zou laten vaccineren (al gerealiseerde vaccinatiegraad plus vaccinatiebereidheid = 86%).

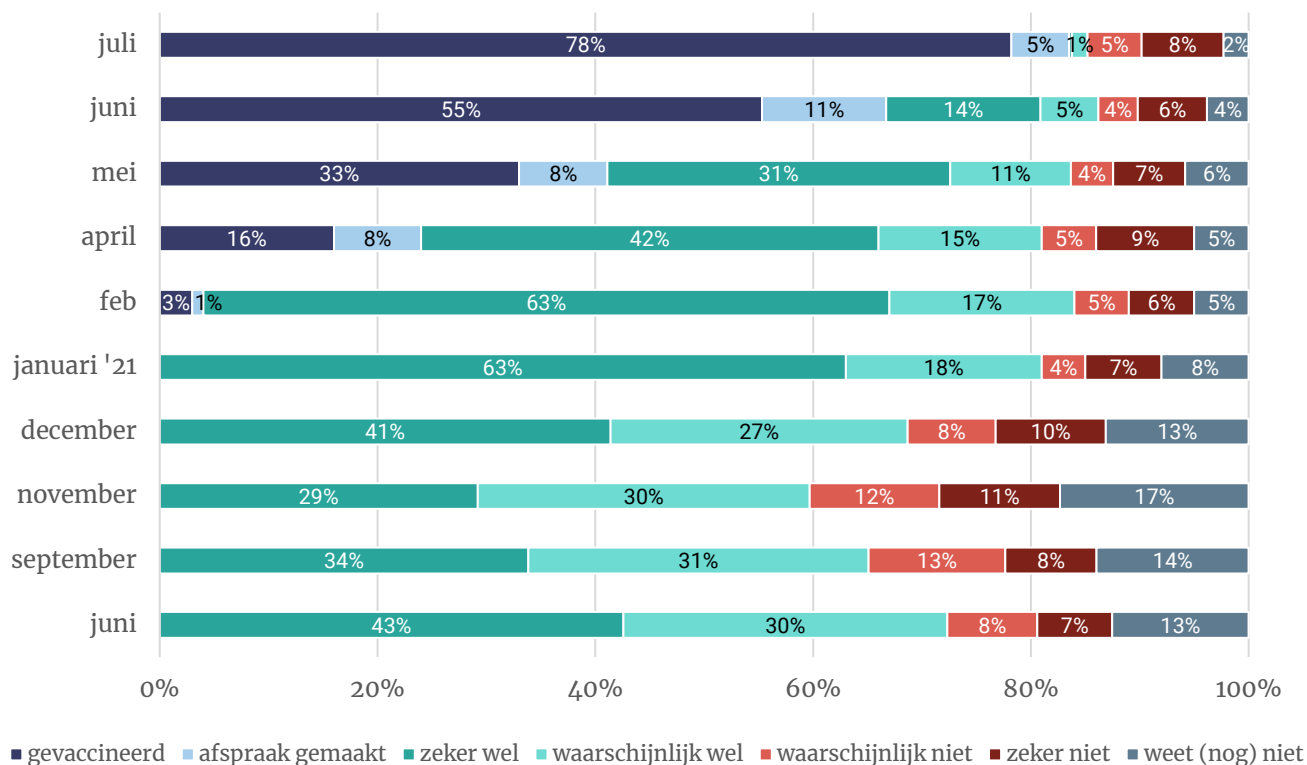
Dat is nu niet anders: inmiddels is dus 78 procent al (minimaal één) gevaccineerd en heeft 5 procent al een afspraak gemaakt. Daarbovenop komt nog één procent dat zich 'waarschijnlijk wel' laat vaccineren. Van de nog niet gevaccineerden zegt nu niemand 'ik ga me zeker wel laten vaccineren'. Twee procent weet het nog niet.

Hiermee zou de totale vaccinatiegraad op 85 procent van de Nederlandse bevolking komen. Dit is in lijn met de huidige schatting van het RIVM (87%)².

Figuur 1 – Vaccinatiegraad en -bereidheid

Bent u al gevaccineerd tegen het virus? / Bent u van plan zich te laten vaccineren tegen het virus?

Basis juli-meting: n = 1.120

¹ 9 tot 12 juli

² Het RIVM berekent het percentage van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder dat zelf een prik wil hebben of al heeft gehad. De vaccinatiebereidheid is gebaseerd op een enquête die is afgenomen tussen dinsdag 1 juni en maandag 7 juni.

Bron: <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/vaccinaties> (geraadpleegd 13 juli 2021).

Gebrek aan vertrouwen belangrijke reden om niet te vaccineren

Degenen die zich (waarschijnlijk of zeker) niet willen laten vaccineren (12% van allen) vroegen we waarom ze dat niet willen.

Zes op tien (63%) van hen willen zich niet laten vaccineren omdat ze niet weten wat de langetermijneffecten van het vaccin zijn. Volgens ruim de helft (56%) is het vaccin er te snel en vertrouwt het daarom niet. Gebrek aan vertrouwen in overheid (44%) en gebrek aan vertrouwen in farmaceutische bedrijven (43%) zijn voor substantiële minderheden redenen om zich niet te laten vaccineren. Een op de drie geeft aan bang te zijn voor bijwerkingen (29%) en 18 procent is bang onvruchtbaar te raken.

We vroegen degenen die zich niet willen laten vaccineren dat in eigen woorden uit te leggen. Aanvullende redenen om niet te vaccineren die we hier tegenkomen zijn:

- Ik doe niet mee aan dit experimentele vaccin / het is onvoldoende getest
- Corona is niet zo erg, dus de nadelen van bijwerkingen wegen niet op tegen de voordelen
- Corona en de vaccinaties zijn onderdeel van 'een groter plan'

Uit de toelichtingen van degenen die zich *waarschijnlijk niet* zouden laten vaccineren blijkt dat sommigen liever nog even afwachten.

Degenen die nog niet weten of ze het vaccin willen (2% van allen) zijn met name bezorgd over de onduidelijkheid m.b.t. de werking en de effectiviteit van de vaccins. Dit ook met betrekking tot de nieuwe varianten: want hoe goed werken de huidige vaccins daartegen?

“Ik wacht op de duidelijke conclusie of dat er duidelijk wordt aangetoond dat als je het vaccin heb dat je de ziekte niet kan krijgen en de ziekte ook niet mee kan dragen”

“Omdat er elke keer weer een andere variant opkomt en dan is mijn vaccinatie waarschijnlijk niet goed genoeg”

Vaccinatiegraad blijft achter onder Nederlander met niet-westerse migratieachtergrond

In juni liep de verwachte vaccinatiegraad onder Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond achter op het landelijk gemiddelde: 69 om 88 procent.

Nederlanders met een niet-westerse achtergrond hebben zich minder vaak laten vaccineren (44%) dan Nederlanders zonder een migratieachtergrond.

Een kwart laat zich zeker of waarschijnlijk niet vaccineren (23%) terwijl 11 procent het nog niet weet. Deze laatste groep kijkt niet per se negatief naar de vaccins, maar wacht het nog liever even af.

Tabel 1 – Vaccinatiegraad en -bereidheid naar migratieachtergrond

	Totaal	NL zonder migratie-achtergrond	NL met NW migratie-achtergrond	NL met westerse migratie-achtergrond
N =	1.120	892	161	67
Gevaccineerd	78%	85%	45%	79%
Afspraak gemaakt	5%	3%	16%	2%
Zeker/waarschijnlijk van plan	2%	1%	4%	4%
Niet van plan/weet niet	15%	11%	35%	15%
Verwachte vaccinatiegraad (juli)	85%	89%	65%	85%
Verwachte vaccinatiegraad (juni)	86%	88%	69%	83%

De 'vaccinweigeraars': wie zijn ze?

De helft van de huidige 'vaccinweigeraars' (niet gevaccineerd willen worden of dat nog niet weten) is middelbaar opgeleid. Ze zijn meestal tussen de 25 en 49 jaar oud en 35 procent heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Een kwart van hen stemde bij de Tweede Kamerverkiezingen op Forum voor Democratie (27%; gemiddeld 5%) en deze groep heeft vaker dan gemiddeld niet gestemd.

Waardering voor uitvoering vaccinatiebeleid neemt verder toe

Vorige maand bleek dat met het verder uitrollen van de vaccinatiecampagne de waardering voor de uitvoering ook verder toenam. Nu inmiddels bijna iedereen die dat wil gevaccineerd is of een afspraak heeft, beoordeelt de meerderheid van de Nederlanders dit met een goed of uitstekend. Zes op de tien (62%) noemen de uitvoering nu goed (uitstekend: 18%, goed 44%). Nog maar 16 procent beoordeelt het beleid als niet goed (9%) of slecht (6%).

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 9 juli tot maandag 12 juli 2021.

Er werkten in totaal 1.120 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (n=981) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 139 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=1.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 3,1 procent.

2 Al gevaccineerd

2.1 Ruim driekwart al gevaccineerd

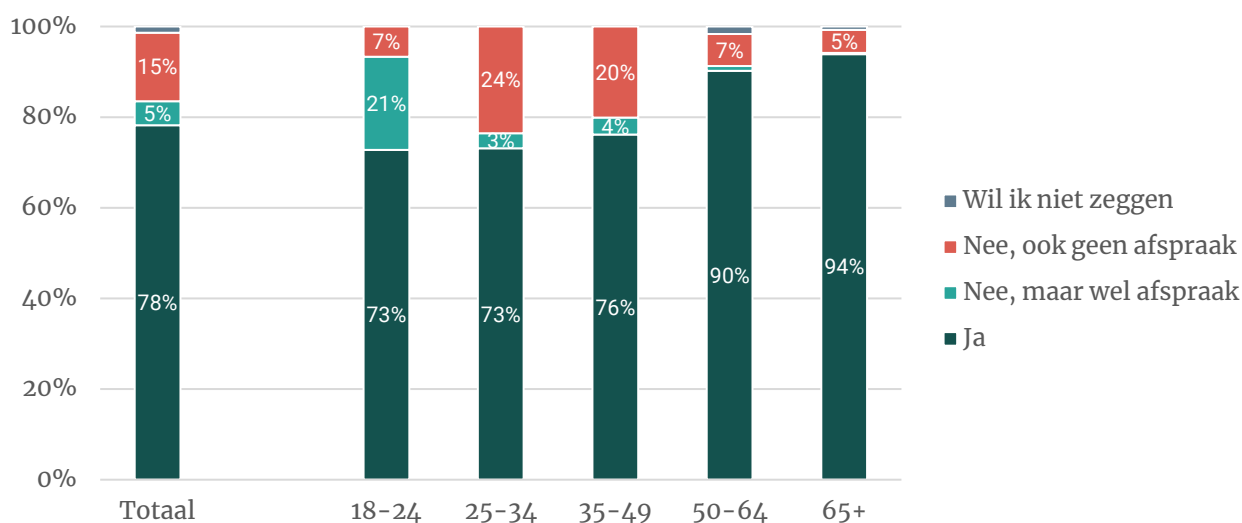
In totaal heeft 78 procent van de Nederlanders nu een vaccin gekregen. Vijf procent heeft een afspraak staan. Ongeveer een op zeven Nederlanders (15%) is nog niet gevaccineerd én heeft (nog) geen afspraak gemaakt.

Vrijwel alle 65-plussers zijn inmiddels gevaccineerd (95%), net als driekwart van de 50-64-jarigen.

Ook onder de jongere leeftijdsgroepen is inmiddels meer dan zeven op de tien (gedeeltelijk) gevaccineerd.

Figuur 2 – Bent u al gevaccineerd tegen het virus?

Basis: n = 1.120

Bijna de helft kreeg al twee prikken

Van degenen die gevaccineerd zijn, kreeg 62 procent (48% van allen) al twee prikken, 38 procent kreeg er één.

Van de 65-plussers heeft 91 procent de tweede prik al binnen: 63 procent van deze groep is dus helemaal beschermd. Van de 50-64-jarigen kreeg 69 procent al twee prikken.

Van de vijftig-minners heeft minder dan de helft al twee prikken gehad.

3 Vaccinatiebereidheid

3.1 Prognose ongewijzigd: vaccinatiegraad van circa 85 procent

In juni verwachtten we dat tussen de 80 en 90 procent van de Nederlanders zich zou laten vaccineren (al gerealiseerde vaccinatiegraad plus vaccinatiebereidheid = 86%).

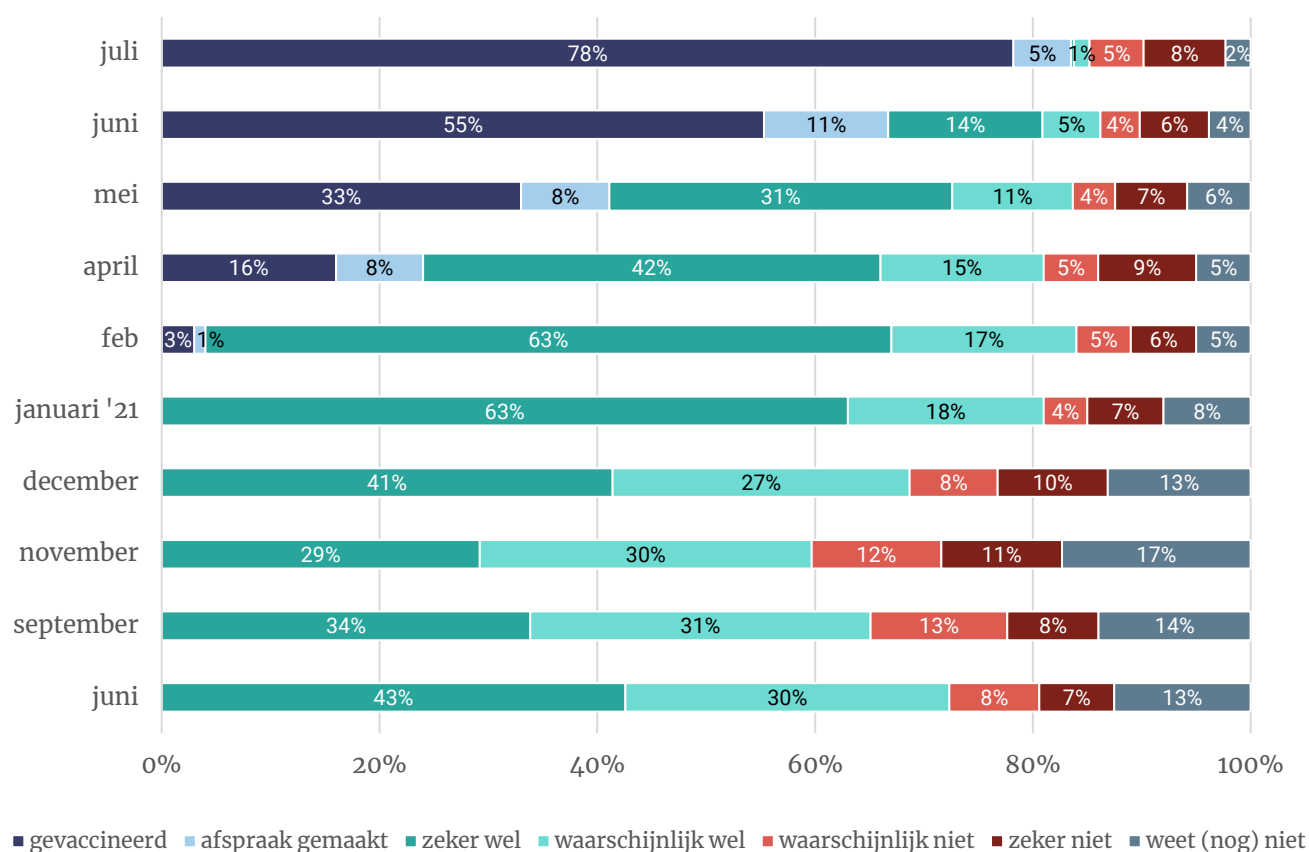
Dat is nu niet anders: inmiddels is 78 procent al (gedeeltelijk) gevaccineerd en heeft 5 procent al een afspraak gemaakt. Daarbovenop komt nog één procent dat zich ‘waarschijnlijk wel’ laat vaccineren. Van de nog niet gevaccineerden zegt nu niemand ‘ik ga me zeker wel laten vaccineren’. Twee procent weet het nog niet.

Hiermee zou de totale vaccinatiegraad op 85 procent van de Nederlandse bevolking komen. Dit is in lijn met de huidige schatting van het RIVM (87%)³.

Figuur 3 – Vaccinatiegraad en -bereidheid

Bent u al gevaccineerd tegen het virus? / Bent u van plan zich te laten vaccineren tegen het virus?

Basis juli-meting: n = 1.120

³ Het RIVM berekent het percentage van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder dat zelf een prik wil hebben of al heeft gehad. De vaccinatiebereidheid is gebaseerd op een enquête die is afgenomen tussen dinsdag 1 juni en maandag 7 juni. Bron: <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/vaccinaties> (geraadpleegd 12 juli 2021).

3.2 Vaccinatiebereidheid laagst onder 25-tot 49-jarigen

Nu vrijwel alle Nederlanders die bereid zijn tot een vaccinatie zijn geprikt, kunnen we de balans opmaken: 25- tot 49-jarigen zijn het minst vaak bereid tot een corona-vaccinatie (Verwachte vaccinatiegraad 80%).

Voor vijftig-plussers en voor jongvolwassenen ligt de verwachte vaccinatiegraad boven de 90 procent. Voor jongvolwassenen (18-24 jaar) is dat iets opgelopen: van 85 naar 94 procent (Tabel 2).

Tabel 2 – Vaccinatiegraad en -bereidheid naar leeftijd

	Totaal	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
Gevaccineerd	78%	73%	73%	76%	90%	94%
Afspraak gemaakt	5%	21%	3%	4%	1%	0%
Zeker/waarschijnlijk van plan	2%	1%	4%	0%	0%	1%
Niet van plan/weet niet	15%	6%	20%	20%	8%	5%
Verwachte vaccinatiegraad (juli)	85%	94%	80%	80%	92%	95%
<i>Verwachte vaccinatiegraad (juni)</i>	<i>86%</i>	<i>85%</i>	<i>80%</i>	<i>75%</i>	<i>92%</i>	<i>96%</i>

3.3 Vaccinatiebereidheid laagst voor middelbaar opgeleiden

Voor laag- en hoogopgeleiden ligt de verwachte vaccinatiegraad op bijna 90 procent, voor middelbare opgeleiden is dat iets lager (80%).

Tabel 3 – Vaccinatiegraad en -bereidheid naar opleidingsniveau

	Totaal	Laag	Middelbaar	Hoog
Gevaccineerd	78%	86%	72%	80%
Afspraak gemaakt	5%	2%	6%	6%
Zeker/waarschijnlijk van plan	2%	1%	1%	2%
Niet van plan/weet niet	15%	11%	20%	12%
Verwachte vaccinatiegraad (juli)	85%	89%	80%	88%
<i>Verwachte vaccinatiegraad (juni)</i>	<i>86%</i>	<i>86%</i>	<i>85%</i>	<i>88%</i>

3.4 Lagere bereidheid bij Nederlanders met niet-westerse achtergrond

In onze eerdere metingen merkten we op dat de verwachte vaccinatiegraad onder Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond nog achterblijft. Ook nu zien we de voor hun verwachte vaccinatiegraad lager ligt dan voor Nederlanders zonder of met een westerse migratieachtergrond.

Voor Nederlanders zonder migratieachtergrond ligt huidige vaccinatiegraad op 85 procent. Daar komt nog eens 4 procent bij die een afspraak hebben gemaakt of zich nog willen laten vaccineren. Een op de tien 'autochtone' Nederlanders is niet van plan zich te laten vaccineren of is daar nog niet over uit.

Van de Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond is minder dan de helft gevaccineerd (45%). Dit heeft deels te maken met de leeftijdsopbouw: de gemiddelde leeftijd ligt lager. We vroegen degenen

Tabel 4 – Vaccinatiegraad en -bereidheid naar migratieachtergrond

	Totaal	NL zonder migratie-achtergrond	NL met NW migratie-achtergrond	NL met westerse migratie-achtergrond
N =	1.120	892	161	67
Gevaccineerd	78%	85%	45%	79%
Afspraak gemaakt	5%	3%	16%	2%
Zeker/waarschijnlijk van plan	2%	1%	4%	4%
Niet van plan/weet niet	15%	11%	35%	15%
Verwachte vaccinatiegraad (juli)	85%	89%	65%	85%
Verwachte vaccinatiegraad (juni)	86%	88%	69%	83%

3.5 Wie zijn de huidige 'vaccinweigeraars'?

Vijftien procent van alle Nederlanders wil zich dus (waarschijnlijk of zeker) niet laten vaccineren of weet het nog niet (n = 114).

De helft van de (voorlopige) vaccinweigeraars is middelbaar opgeleid, ze zijn in meerderheid tussen de 25 en 49 jaar oud en hebben vaker (38%) dan gemiddeld (10%) een niet westerse migratieachtergrond.

Een kwart van de Nederlanders die zich nog niet wil laten vaccineren stemde bij de Tweede Kamerverkiezingen nog op het Forum voor Democratie (27%). Forum stelde zich in aanloop naar de verkiezingen zeer kritisch op ten aanzien van het coronabeleid en ook ten aanzien van vaccineren.

Opvallend is ook dat het aandeel niet-stemmers veel groter is onder degenen die (nog) niet van plan zijn om zich te laten vaccineren (19%).⁴

Tabel 5 – Achtergrondkenmerken van degenen die zich (nog) niet willen laten vaccineren

Basis: N = 114

		Totaal	Niet van plan / weet nog niet
		N = 1.120	114
Geslacht	Man	50%	51%
	Vrouw	50%	49%
Opleiding	Laag	22%	17%
	Middelbaar	39%	50%
	Hoog	40%	34%
Leeftijd 5 indeling	18-24	7%	4%
	25-34	16%	33%
	35-49	18%	32%
	50-64	34%	22%
	65+	25%	10%
Migratieachtergrond	Zonder migratieachtergrond	84%	56%
	Niet westerse migratieachtergrond	10%	38%
	Westerse migratieachtergrond	6%	6%
Stemgedrag bij TK21	VVD	20%	1%
	D66	14%	1%
	PVV	10%	10%
	CDA	9%	1%
	SP	6%	5%
	PvdA	5%	0%
	GroenLinks	5%	2%
	Forum voor Democratie	5%	27%
	Partij voor de Dieren	4%	3%
	ChristenUnie	3%	2%
	Volt	2%	1%
	JA21	2%	3%
	SGP	2%	11%
	DENK	0%	4%
	50PLUS	1%	1%
	BoerBurgerBeweging	1%	0%
	BIJ1	1%	0%
	Andere partij	2%	6%
	Niet gestemd	5%	19%
	Wil niet zeggen	2%	2%
Weet ik niet	1%	0%	

⁴ De steekproef is in zijn totaliteit representatief voor de Nederlandse stemgerechtigde bevolking (18+). (zie ook Verantwoording) Het aandeel niet-stemmers is in de steekproef kleiner dan in de populatie: bij de TK-verkiezingen van maart was het opkomstpercentage 78 procent.

3.6 Redenen om niet te vaccineren

Twaalf procent van alle Nederlanders zegt zich waarschijnlijk of zeker niet te laten vaccineren (n = 94). Deze groep hebben we gevraagd naar de redenen waarom ze dat niet willen. In deze meting hebben we vier nieuwe antwoordopties toegevoegd aan de mogelijke antwoorden (zie Tabel 6). Deze komen voort uit de open antwoorden van eerdere onderzoeken en verzoeken van de opdrachtgever.

De meerderheid van de ‘vaccinweigeraars’ (63%) weet niet wat de langetermijneffecten zijn van het vaccin en laat zich daarom niet vaccineren. Eveneens een meerderheid geeft aan dat ze het vaccin niet vertrouwen omdat het er te snel gekomen is (56%).

Een gebrek aan vertrouwen in de overheid (45%) en in farmaceutische bedrijven (44%) is voor een ruim vier op de tien een reden om niet gevaccineerd te worden.

Circa een op de vijf vaccinweigeraars is bang onvruchtbaar te raken (18%). Vrouwen die zich niet laten vaccineren geven dit vaker aan (25%) dan mannen (11%). En dat geldt alleen voor mensen in

Tabel 6 – Redenen om niet gevaccineerd te willen worden

Waarom zou u zich niet laten vaccineren? (Basis: zou zich niet laten vaccineren, n = 94)

	nov.	dec.	jan.	apr.	mei	juni	juli
Ik weet niet wat de langetermijneffecten zijn van het vaccin	*	*	*	*	*	*	63%
Dit vaccin is er te snel, ik vertrouw het niet	65%	59%	53%	62%	65%	67%	56%
Ik vertrouw de overheid niet	*	*	*	*	*	*	45%
Ik vertrouw de farmaceutische bedrijven niet	*	*	*	*	*	*	44%
Ik heb twijfels of het vaccin voldoende werkt	40%	37%	33%	35%	42%	42%	38%
Ik ben bang voor bijwerkingen	46%	42%	36%	34%	42%	42%	29%
Ik behoor niet tot de risicogroep	21%	20%	24%	21%	30%	29%	26%
Het is niet zo'n ernstige ziekte	11%	15%	13%	19%	15%	19%	22%
Mijn immuunsysteem kan het coronavirus weghouden	9%	21%	22%	33%	32%	40%	20%
Ik ben bang onvruchtbaar te raken	*	*	*	*	*	*	18%
Vanwege principiële redenen ^a	5%	6%	7%	12%	11%	14%	14%
Andere (kwetsbare) groepen hebben voorrang op mij	*	12%	11%	11%	10%	9%	11%
Ben tegen de dierproeven waarmee het vaccin is getest	5%	9%	5%	7%	16%	5%	11%
Ik ben al besmet geweest, verwacht niet nog een keer besmet te raken	2%	4%	5%	7%	11%	14%	9%
Vanwege religieuze overwegingen	2%	4%	9%	6%	5%	9%	9%
Anders	13%	10%	13%	16%	17%	24%	11%
Weet ik niet	1%	0%	0%	0%	1%	0%	0%
Wil ik niet zeggen	1%	1%	1%	3%	2%	3%	5%
n =	235	423	225	241	178	163	94

* Niet eerder opgenomen

Driekwart van de lager opgeleide ‘vaccinweigeraars’ vertrouwt het vaccin niet omdat het er te snel is (74%). Onder hoogopgeleide ‘vaccinweigeraars’ is dat een minderheid van 39 procent.

De angst voor bijwerkingen lijkt hoger te zijn onder lager opgeleiden, al wijzen in dit verband ook op de relatief lage steekproefaantallen.

Tabel 7 – Redenen om niet gevaccineerd te willen worden

Waarom zou u zich niet laten vaccineren? (Basis: zou zich niet laten vaccineren, n = 94)

	Totaal	Man	Vrouw	Laag	Middel	Hoog
Ik weet niet wat de langetermijneffecten zijn van het vaccin	63%	59%	68%	72%	56%	68%
Dit vaccin is er te snel, ik vertrouw het niet	56%	54%	59%	74%	60%	39%
Ik vertrouw de overheid niet	45%	51%	39%	41%	52%	36%
Ik vertrouw de farmaceutische bedrijven niet	44%	42%	45%	34%	47%	44%
Ik heb twijfels of het vaccin voldoende werkt	38%	38%	39%	52%	33%	39%
Ik ben bang voor bijwerkingen	29%	31%	26%	43%	25%	27%
Ik behoor niet tot de risicogroep	26%	36%	15%	16%	27%	31%
Het is niet zo'n ernstige ziekte	22%	31%	11%	19%	24%	19%
Mijn immuunsysteem kan het coronavirus weghouden	20%	25%	14%	41%	15%	15%
Ik ben bang onvruchtbaar te raken	18%	11%	25%	16%	17%	20%
Vanwege principiële redenen	14%	19%	9%	17%	12%	16%
Andere (kwetsbare) groepen hebben voorrang op mij	11%	10%	11%	27%	10%	2%
Ben tegen de dierproeven waarmee het vaccin is getest	11%	14%	7%	0%	11%	17%
Ik ben al besmet geweest, verwacht niet nog een keer besmet te raken	9%	10%	9%	18%	11%	2%
Vanwege religieuze overwegingen	9%	11%	7%	0%	3%	25%
Anders	11%	10%	12%	7%	15%	7%
Weet ik niet	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Wil ik niet zeggen	5%	5%	5%	0%	5%	8%
n =	94	41	53	21	44	29

3.7 Waarom niet laten vaccineren?

Uit hun eigen toelichtingen blijkt dat de groep die zich niet wil laten vaccineren dat doen om uiteenlopende redenen. In Tabel 8 staat een selectie van de toelichtingen die zijn gegeven. De belangrijkste redenen zijn:

- Ik doe niet mee aan dit experimentele vaccin / het is onvoldoende getest
- Het vaccin is onveilig, want teveel bijwerkingen
- Corona is niet zo erg, dus de nadelen van bijwerkingen wegen niet op tegen de voordelen
- Gebrek aan vertrouwen in instanties en farmaceutische industrie
- Corona en de vaccinaties zijn onderdeel van een groter plan

Uit de toelichtingen van degenen die zich *waarschijnlijk niet* zouden laten vaccineren blijkt dat sommigen liever nog even afwachten.

Tabel 8 - Kunt u in uw eigen woorden uitleggen waarom u geen vaccinatie wilt of waarom u twijfelt?

Vaccineren?	Waarom niet?
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Ik vind dat het nog niet lang genoeg getest is
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Het is me volstrekt onduidelijk, wat de effecten van het vaccin op de langere termijn zullen zijn en de voorlichting blinkt ook niet uit door duidelijkheid. Zo worden we om de oren geslagen met verschillende beschermingspercentages terwijl van de ene dag op de andere bepaalde leeftijdsgroepen om niet geheel duidelijke redenen plotseling in aanmerking kwamen voor andere vaccins dan oorspronkelijk in de bedoeling had gelegen.
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Zie vorige: de testsamenleving. Zolang dat er is weiger ik mee te doen met vaccineren. Zodra deze maatregelen helemaal weg zijn, laat ik me inenten. En de verantwoordelijke ambtenaren en politici moeten maar eens echt op het matje. Strafrechtelijk.
<i>Waarschijnlijk niet</i>	ik hou voldoende afstand en leef heel gezond
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Tijdens zwangerschap nog te weinig bewijs dat het geen schade aanricht aan ongeboren kindje
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Niemand weet de lange termijn gevolgen van een mRNA vaccin in een menselijk lichaam. Zowel voor het immuunsysteem als voor de gevolgen in het land. Het is nog nooit eerder gebeurt dat er massaal gevaccineerd wordt wereldwijd. Ik ken 2 gezonde mensen die enkele maanden ziek zijn geweest na een vaccinatie omdat het immuunsysteem van slag was geraakt en het eigen lichaam aanviel. Ik val niet in een risicogroep en laat mijn immuunsysteem niet op het spel zetten voor een ander.
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Ik wil wachten
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Geen vertrouwen
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Ik ben tot nu toe de dans ontsprongen en geloof niet dat het nodig is
<i>Waarschijnlijk niet</i>	vaccins hebben altijd een paar jaar nodig voor het gebruikt mag worden i.v.m. testen en uitwerkingen op lange termijn en nu is het binnen een half jaar goedgekeurd??
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Er is geen idee wat de lange termijn effecten zijn met deze manier van vaccineren.
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Al 1,5 jaar worden we aan het lijntje gehouden met onzinnige angstaanjagende berichtgevingen en maatregelen, maar er is nog altijd geen eind aan de tunnel. Niets heeft ons geholpen en zelfs die vaccinaties veranderen niets aan de waanzin waarin we leven.
<i>Waarschijnlijk niet</i>	ik twijfel of dit overeenkomt met mijn geloof in God en ik twijfel nog meer aan de veiligheid en werking van de vaccins

<i>Waarschijnlijk niet</i>	Ik vertrouw het niet, niet 100%
<i>Waarschijnlijk niet</i>	geloof niet echt in dit virus. Zou ook geen griepspuit willen. en het is allemaal te snel ontwikkeld je weet niet wat voor schade het geeft op langer termijn en hoe lang het gaat werken.
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Bang voor bijwerkingen, het gaat te snel
<i>Waarschijnlijk niet</i>	Ik kijk het nog even aan. Ik voel enorm veel weerstand mbt de gang van zaken, de beslissingen die de overheid neemt en de sociale dwang
<i>Zeker niet</i>	Ik ben geen proefkonijn.
<i>Zeker niet</i>	Mijn immuunsysteem functioneert door langdurig verblijf (en ziekte) in de tropen onvoldoende. Het is vrijwel zeker dat de vaccinatie bij mijn (een) chronische aandoening(en) oproept.
<i>Zeker niet</i>	Ik val niet in een risicogroep. Ik ben ook van mening dat niet iedereen zich zou moeten laten vaccineren. Natuurlijk wel mensen vanaf een bepaalde leeftijdscategorie of als je tot een risicogroep behoort. Een virus muteert, dat hoort er bij. Het doel van een virus is ook dat een gastheer overleeft. Door vaccinaties overleven de sterke mutaties en dit is niet wenselijk.
<i>Zeker niet</i>	Het is is gif, geen twijfel
<i>Zeker niet</i>	Ik heb zelf al meer dan 20 naar geen griep gehad. En heb mezelf verregaand verdiept in virussen en immuunsysteem.
<i>Zeker niet</i>	Bijwerkingen lange termijn
<i>Zeker niet</i>	Ik twijfel niet. Ik wil het gewoon niet nemen omdat het niet nodig is. Corona is gewoon een griepje met een ander jasje. Als ze nou zoveel onderzoek deden naar kanker in plaats van corona dan konden ze veel meer mensen genezen.
<i>Zeker niet</i>	De redenen hiervoor al gegeven, vaccinatie is te snel. Te veel bijwerkingen, velen zijn overleden na een vaccinatie en ik vertrouw het niet.
<i>Zeker niet</i>	Het vaccin nemen brengt meer nadelen dan corona krijgen
<i>Zeker niet</i>	Geen vertrouwen
<i>Zeker niet</i>	Ik doe niet mee aan globalisme, politiek correct moralisme, klimaatnonsense, abortussen, p-lhbt propaganda en valse mainstream (social)media beïnvloedingen.
<i>Zeker niet</i>	Het is geen vaccinatie maar een genetische modificatie en ze kunnen niet zeggen wat de reacties/risico's zijn met mijn andere aandoeningen. Het is allemaal nog in een test fase.
<i>Zeker niet</i>	Door de zwangerschap geen vaccinatie, er is weinig tot niks bekend wat het met de gezondheid van de Baby doet. Nu er ook waarschijnlijk een derde prik nodig is, straks komt er weer een variant en dan hebben we weer een prik nodig, zo kunnen we door blijven gaan. Ook is het best vreemd dat mensen die vaccinatie krijgen er behoorlijk ziek van zijn, naaste omgeving mee gemaakt, hebben gewoon behoorlijke corona klachten.
<i>Zeker niet</i>	Virus is niet gevaarlijk.
<i>Zeker niet</i>	Farmaceutische bedrijven zouden het zonder winstbejag moeten leveren. Er wordt al lang gewaarschuwd voor een pandemie. maar ook in dit geval zal het geen veranderingen teweeg brengen. Heb zelf nauwelijks contact met mensen en reis niet.
<i>Zeker niet</i>	Hoor te veel verhalen over mensen die er allerlei bijwerkingen van krijgen
<i>Zeker niet</i>	ik ben geen kudde dier. geloof niet dat het vaccin zo werkt als ze zeggen. ze weten niks over de ziekte laat staan over de enting

Zeker niet	Geloof en werking op lange termijn
Zeker niet	Hun willen ons dood hebben. The new world order
Zeker niet	Mijn vertrouwen in mensen, organisaties en bedrijven die aan deze ramp verdienen is bijzonder klein. Er is naar mijn mening veel en veel te weinig controle. Op deze schaal zou de ontwikkeling van vaccins en de patenten daarop geheel in overheidshanden dienen te zijn !! Dit is een scenario dat kwaadwilligen en moreel/ethisch mislukte mensen (en die zijn er genoeg, ze kunnen zelfs president van de grootse democratie van deze planeet worden) de mogelijkheid geeft om in de nabije toekomst vele en vele miljarden te gaan verdienen aan nieuwe virus uitbraken. Een nieuw verdienmodel is geboren !
Zeker niet	Ik leg mijn leven in Gods hand en God mag met mij doen wat Hij wil. Hij kan me bewaren. En anders maar niet. Vaccineren is opstand en zonde tegen God. Nederland moet zich met heel de wereld bekeren van de zonde die ook verankerd is in wetgeving.
Zeker niet	Ik twijfel niet. Ik vind het onzin
Zeker niet	Niemand weet wat de langetermijneffecten zijn
Zeker niet	in orde krijgen en houden van eigen immuunsysteem. Niet bij elke ziekte een prikprocedure starten. Belangrijk is te kiezen voor een goede levenswijze en de aarde gezond te maken en houden.
Zeker niet	Het vaccin is experimenteel en daarom wil ik niet gevaccineerd worden. Ik ben geen proefkonijn.
Zeker niet	Ik heb geen enkel vertrouwen in het vaccin, eerst 1x enten, toen 2x en nu wordt er al over elk jaar gepraat, gekkenwerk
Zeker niet	Het is veel te snel op de markt gekomen
Zeker niet	Ik weet niet wat de gevolgen op lange termijn zijn
Zeker niet	Waarom wel.
Zeker niet	vaccinatie is een schijnzekerheid!!!!!!
Zeker niet	Er zijn teveel ernstige bijwerkingen
Zeker niet	Omdat dit hele verhaal van de overheid en farmaceutische industrie een ingestudeerd stukje is, alleen om "build back better" er door te drukken ten koste van het volk

3.8 Meeste twijelaars wachten liever nog even af

We vroegen aan degenen die nog niet weten of ze het vaccin zouden willen nemen (2% van het totaal; n = 20) waarom ze daarover twijfelen. Deze groep Nederlanders is met name bezorgd over de onduidelijkheid die er heerst over de werking en effectiviteit van de vaccins. Dit ook met betrekking tot de nieuwe varianten: want hoe goed werken die vaccins daartegen?

Toelichtingen van twijelaars:

- Bang voor bijwerkingen. Weinig vertrouwen in de werking
- Die vaccin heeft ook risico's
- Er is nog te weinig duidelijkheid over mogelijke effecten en blijkt dat je met vaccinatie het alsnog kan krijgen dus dat maakt het ook wel minder aantrekkelijk
- Er is nog teveel gedoe. Nu hebben ze het over meerdere prikken en of de deltavariant hier ook voor is.
- Gezien onduidelijkheid over de effecten op de lange termijn, ik sowieso niet voor het gebruik van onnodige medicatie ben en het feit dat ik bijna nergens kom. Ik wacht de komende tijd de ontwikkelingen af , wellicht vaccineer ik alsnog
- ik heb angst voor de bijwerkingen in korttijd en langetijd.
- Ik twijfel niet. Ik ben echter eerst benieuwd naar de ontwikkelingen de komende tijd. Vanuit de overheid is er in elk geval geen peil op te trekken.
- Ik wacht op de duidelijke conclusie of dat er duidelijk wordt aangetoond dat als je het vaccin heb dat je de ziekte niet kan krijgen en de ziekte ook niet mee kan dragen
- Omdat er elke keer weer een andere variant opkomt en dan is mijn vaccinatie waarschijnlijk niet goed genoeg
- Twijfel, geen middel- en lange termijn bekendheid over bijwerkingen. en hoe goed helpt het en hoe lang, wil niet blijven prikken
- Vaccins nog in experimentele fase. Ik wacht af.

4 Waardering vaccinatiebeleid

4.1 Waardering voor uitvoering vaccinatiebeleid groeit door

Vorige maand bleek dat met het verder uitrollen van de vaccinatiecampagne de waardering voor de uitvoering ook verder toenam. Nu inmiddels bijna iedereen die dat wil gevaccineerd is of een afspraak heeft, beoordeelt de meerderheid van de Nederlanders dit met een goed of uitstekend.

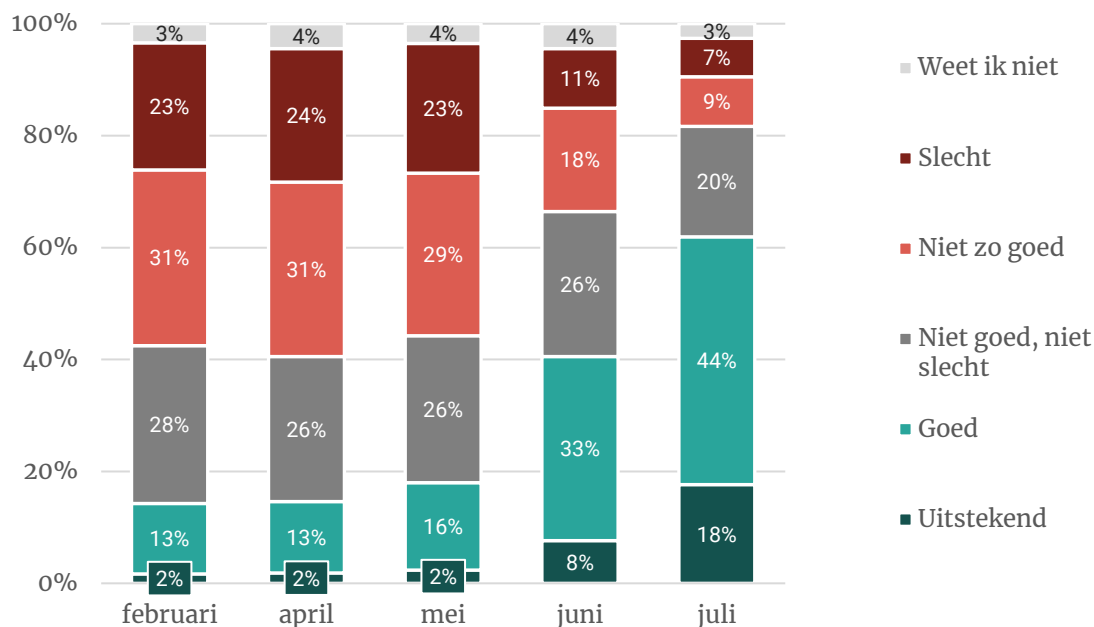
Zes op de tien (62%) noemen de uitvoering nu goed (uitstekend: 18%, goed 44%). Nog maar 16 procent beoordeelt het beleid als niet goed (9%) of slecht (6%).

Degenen die niet gevaccineerd zijn én nog geen afspraak hebben zijn veel minder positief over het beleid: slechts 20 procent noemt het beleid *goed* of *uitstekend*. Dit geldt voor maar liefst 80 procent van de gevaccineerde Nederlanders.

Figuur 4 – Waardering uitvoering vaccinatiebeleid

Hoe waardeert u de manier waarop het vaccineren in Nederland georganiseerd is en wordt uitgevoerd?

Basis: n = 1.120

5 Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 9 juli tot maandag 12 juli 2021.

Er werkten in totaal 1.120 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (n=981) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 139 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=1.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 3,1 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl